

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

8 april 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes –

**betreffende de begeleiding van het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de
BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Mediabeleid
uitgebracht door de heren André Denys en Michel Doomst**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Marijke Dillen.

Vaste leden : de heren Carl Decaluwé, Leo Delcroix, Michel Doomst, Erik Matthijs, Hugo Van Rompaey ;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren André Denys, Dirk Van Mechelen ;

de heren Johnny Goos, Peter Vanvelthoven, Tuur Van Wallendael ;

mevrouw Marijke Dillen, de heer Jan Penris ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heren Joachim Coens, Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Walter Vandenbossche, Gilbert Vanleenhove ;

de heren Etienne De Groot, Marino Keulen, mevrouw Marleen Vanderpoorten ;

de heer Peter De Ridder, mevrouw Kathy Lindekens, de heer Bruno Tobback ;

de heren Herman De Reuse, Luk Van Nieuwenhuysen ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Ludo Sannen.

Zie :

535 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Mediabeleid besprak op dinsdag 25 maart 1997 het voorstel van resolutie van de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes betreffende de begeleiding van het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht (Stuk 535 (1996-1997) - Nrs. 1 en 2).

I. Toelichting door de heer Kris Van Dijck, indiener van het voorstel van resolutie

De heer Kris Van Dijck stelt dat een aantal principiële opmerkingen, die zijn fractie naar voren heeft gebracht tijdens de bespreking van het maxidecreet, in dit voorstel van resolutie omgevormd werden tot dringende vragen aan de regering.

Wat de *financiering* betreft, kiest de VU-fractie voor de orthodoxe scheiding tussen overheids- en reclame-inkomsten. De mogelijkheid van een heffing (federale bevoegdheid) op reclame-inkomsten bij commerciële zenders dient onderzocht te worden.

Er bestaat ook een perceptieprobleem bij de bevolking ten aanzien van de *term kijk- en luistergeld*. De term suggereert immers dat de ingezamelde bedragen integraal naar de openbare omroep gaan. In feite ontvangt de BRTN heel wat minder. Het kijk- en luistergeld is een belasting, en geen retributie. De VU-fractie stelt voor een duidelijke en ondubbelzinnige naam te kiezen : belasting op autoradio- en televisietoestellen.

In *Brussel*, de hoofdstad van Vlaanderen, is de ontvangst van de BRTN-(radio-)uitzendingen problematisch. Hieraan moet verholpen worden.

Tijdens de één van de hoorzittingen over het maxidecreet hing de heer De Graeve, gedelegeerd bestuurder een zeer negatief beeld op van de samenwerking met *Nederland*. Volgens hem apprecieert de Vlaamse kijker alleen programma's die in Vlaanderen en door Vlamingen gemaakt zijn. Hij wil de samenwerking met Nederland op dit vlak daarom minimaal houden. Dit beleid is in tegenspraak met de Europese richtlijn over televisie zonder grenzen en met het bestaan van een homogeen Nederlands taalgebied dat de grenzen van Vlaanderen in het noorden en in het zuiden overschrijdt. De VU-fractie vraagt dat zou onderhan-

deld worden met Nederland met het oog op een mediaverdrag.

De leiding van de openbare omroep wil *de talen Spaans, Duits en Arabisch* schrappen in de uitzendingen van Radio Vlaanderen Internationaal. Hierover kunnen vragen gesteld worden met betrekking tot de opdracht van de openbare omroep ten aanzien van het buitenland. De uitzendingen in het Arabisch zijn bovendien nuttig voor de migranten in eigen land.

De indiener van het voorstel van resolutie besluit dat, aangezien het maxidecreet wellicht midden april in plenaire vergadering zal goedgekeurd worden, niets in de weg staat om nu achter deze resolutie te staan.

II. Bespreking

Namens de VLD-fractie verklaart de heer Dirk Van Mechelen dat de VLD absoluut geen vragende partij is inzake de invoering van een heffing op reclame-inkomsten voor commerciële omroepen. Vlaanderen gaat al in voldoende mate gebukt onder belastingen.

De strekking van het verzoek om naamswijziging van het kijk- en luistergeld is begrijpelijk. Dezelfde spreker geeft er echter de voorkeur aan deze heffing echt af te stemmen op de reële noden van de openbare omroep, in plaats van de inkomsten aan iets geheel anders te besteden, zoals nu het geval is. Duidelijkheid moet niet nagestreefd worden door een naamsverandering, maar door verandering van het beleid ter zake.

Technische problemen, zoals de ontvangst van de BRTN in Brussel, moeten - volgens de heer Dirk Van Mechelen - niet in een resolutie worden aangekaart. Wellicht kan een en ander aan de orde komen tijdens de voorbereiding van een nieuw radiodecreet.

De vraag om een mediaverdrag met Nederland is een te enge benadering. Op dit ogenblik wordt overal in de wereld van de media gezocht naar nieuwe strategische allianties, zowel op Vlaams, als op Europees en mondiaal vlak. Het gaat om synergieën tussen openbare omroepen onderling, tussen openbare en privé-omroepen, en tussen omroepen en andere audiovisuele bedrijven. Men moet dit probleem dus veel breder zien.

Het schrappen van uitzendingen in het Spaans, Duits of Arabisch behoort tot de bevoegdheid van de autonome BRTN-directie. De VLD-fractie wil de autonomie van de BRTN respecteren met betrekking tot de keuze van haar budgettaire prioriteiten. Goed drama en goede informatie zijn belangrijker dan dergelijke uitzendingen. Waarom overigens geen uitzendingen in het Servo-Kroatisch ?

De heer Dirk Van Mechelen concludeert dat de VLD-fractie dit voorstel van resolutie niet zal goedkeuren.

Namens de CVP-fractie verklaart de heer Carl Decaluwé dat de CVP reeds duidelijk stelling heeft genomen inzake de financiering van het omroep-landschap.

Het is volgens hetzelfde lid niet duidelijk wat men wint met de naamswijziging van het kijk- en luistergeld. Ter zake verdient een pragmatische houding de voorkeur.

De problemen van de ontvangst van de BRTN in Brussel moeten in het kader van het nieuwe frequentieplan bekeken worden.

De vraag om een mediaverdrag met Nederland is te vrijblijvend. De concrete inhoud van een dergelijk verdrag is veel belangrijker. Daarover wordt niets gezegd in dit voorstel.

Ten slotte zijn ook voor de CVP-fractie de uitzendingen in het Duits, Spaans en Arabisch geen toprioriteit. De heer Dirk Van Mechelen vraagt zich terecht af waarom men ook geen andere talen zou verdedigen ?

Ook de CVP-fractie zal dit voorstel van resolutie niet goedkeuren, verklaart de heer Carl Decaluwé.

Namens de SP-fractie sluit de heer Peter Vanvelthoven zich aan bij de vorige sprekers en voegt een aantal punten toe.

Inzake de heffing zelf moet de mogelijkheid van gescheiden financiering onderzocht worden. Het blijft de vraag of dit binnen de bevoegdheid van het Vlaams Parlement valt.

Hoe de belasting genoemd wordt, is voor de SP-fractie van secundair belang. De naamswijziging mag echter niet de indruk wekken dat het over een nieuwe belasting gaat.

Wat betreft de ontvangst van de BRTN in Brussel is er inderdaad een fundamenteel probleem. Dit kan men echter beter bespreken op een ander moment.

Namens de VLD-fractie beklemtoont de heer André Denys dat het lanceren van een voorstel van resolutie op het ogenblik van het bespreken van een zeer belangrijk kaderdecreet verkeerd is. Als deze resolutie zou goedgekeurd worden, zitten er tegenstrijdigheden in met het maxidecreet dat hier in de commissie goedgekeurd is. Op dit moment een resolutie goedkeuren die hetzelfde onderwerp dan het maxidecreet heeft, zou verwarring scheppen. Het Vlaams Parlement moet zijn werkzaamheden op een logische en begrijpbare manier organiseren.

Inhoudelijk voegt de heer André Denys er nog aan toe geen voorstander te zijn van een afzonderlijk mediaverdrag. Teneinde versnippering te voorkomen, kan dit beter behandeld worden binnen het cultureel verdrag met Nederland.

De VLD-fractie is wel gewonnen voor retributie van het kijk- en luistergeld met een duidelijke band tussen wat de BRTN krijgt en wat de mensen moeten betalen. Dit zou de betrokkenheid verhogen. Het ontwerp van maxidecreet is een gemiste kans daarvoor. Hetzelfde lid kondigt aan dat zijn fractie trouwens een amendement in die zin zal indienen bij de bespreking van dit ontwerp van decreet in plenaire vergadering. In het kader van de algemene fiscalisering en als Vlaanderen meer fiscale bevoegdheden krijgt, moet een poging gedaan worden om de herkenbaarheid naar de bevolking toe te verhogen.

De indiener van het voorstel van resolutie, de heer Kris Van Dijck stelt dat hij het eens is met het standpunt van de heer André Denys over het kijk- en luistergeld. Maar aangezien dit standpunt bij de bespreking van het maxidecreet in commissie niet goedgekeurd wordt, vindt hij het beter om niet meer te spreken over kijk- en luistergeld maar over een taks op autoradio- en televisietoestellen.

Wat het mediaverdrag met Nederland betreft, herhaalt de indiener dat er een Europese richtlijn is die het Nederlands taalgebied inzake media als één gebied beschouwt. Het zou niet slecht zijn om tot een zekere samenwerking te komen.

De heer Kris Van Dijck verklaart dat zijn fractie zich neerlegt bij het maxidecreet en de daarin voorgestelde financiering. Maar hij meent toch dat

moet onderzocht worden of een heffing niet mogelijk is.

Hij deelt het liberaal standpunt van de heer Dirk Van Mechelen niet die zich kant tegen een percentagebelasting op reclame-inkomsten. De VTM-woordvoerder was hierover tijdens de hoorzittingen in het kader van de bespreking van het maxi-decreet niet negatief indien de reclamemarkt volledig vrij was en de openbare omroep niet aan de inkomsten peuzelt.

De heer Dirk Van Mechelen repliceert dat de woorden van de VTM-woordvoerder niet verkeerd mogen begrepen worden. De woordvoerder van VTM kiest voor een heffing van 5 percent mits afschaffing van de reclame op de openbare omroep. Indien het wegvallen van deze inkomsten volledig zou moeten gerealiseerd worden via een heffing zou deze al gauw 20 percent bedragen, waarmee de woordvoerder het allicht niet eens zou zijn. Uit de hoorzittingen is duidelijk gebleken dat de inkomsten van reclame communicerende vaten zijn : wat de openbare omroep binnenhaalt, valt weg voor de andere media. De markt is niet elastisch, het maximumniveau is bereikt. Indien de openbare omroep reclame-inkomsten wegneemt, komen andere media fundamenteel in moeilijkheden. Waarom zou men dan niet de logica van de markt laten werken en de openbare omroep volledig financieren met openbare middelen, benadrukt de heer Dirk Van Mechelen ?

De heer André Denys meent dat iedereen het eens was over het principe van de gescheiden financiering. Het liberaal standpunt is het gezond verstand zelf.

De heer Kris Van Dijck verklaart dat hij voorstelt om langs de ene kant het kijk- en luistergeld te verhogen en langs de andere kant een bijkomende belasting wil heffen wat samen 7,6 miljard frank zou moeten opbrengen.

De minister verklaart dat hij zich kan aansluiten bij de tussenkomsten van de meeste fracties die het voorstel van resolutie niet zullen goedkeuren. De eerste tussenkomst van de heer Dirk Van Mechelen kan de minister volledig onderschrijven, de liberale accenten van zijn fractieleider laat de minister voor zijn eigen rekening.

De regering is eveneens gekant tegen bijkomende heffingen. Als kijk- en luistergeld beschouwd wordt als een soort VRT-taks, zal dit de relatie met de kijker niet verbeteren.

De heren Dirk Van Mechelen en André Denys verklaren dat hun fractie - binnen een algemene hervorming van het Vlaams belastingstelsel in 1999 bij de herziening van de financieringswet - de retributies afhankelijk willen maken van de reële noden, waardoor het kijk- en luistergeld automatisch zal dalen.

Wat het probleem van de ontvangst in Brussel betreft, verklaart de minister dat dit een technisch probleem is dat onderzocht moet worden. Er zijn inderdaad storingen op de frequentieband.

De minister heeft niet de indruk dat Nederland staat te springen om het Mediaverdrag - waardoor de BRT en de NOS programma's kunnen uitwisselen - uit te voeren. De gesprekken tussen de NOS en de BRTN hebben nog tot niets geleid.

Wat het pleidooi voor meer talen op Radio Vlaanderen Internationaal betreft, verklaart de minister dat enkele leden van het Europees Parlement - de heren Willy De Clercq en Wilfried Martens - hem daarover vragen gesteld hebben. Zij pleiten eveneens voor meer talen om Vlaanderen in de wereld bekend te maken. De minister heeft hen geantwoord dat men omwille van budgettaire redenen verplicht was te kiezen.

III. Stemming

Op het voorstel van resolutie zijn twee amendementen ingediend. Eén van de heer Jan Penris dat wordt ingetrokken en een ander van de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes dat een tekstverbetering beoogt.

Het amendement van de heer Kris Van Dijck en mevrouw Nelly Maes wordt met 1 stem tegen 4 bij 6 onthoudingen verworpen.

Het voorstel van resolutie wordt met 1 stem tegen 10 verworpen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

André DENYS

Marijke DILLEN

Michel DOOMST